

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและได้ผลสรุปของการวิจัยรวมทั้งได้อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย นำเสนอดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษามุมมองการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ในการศึกษา 2549 ซึ่งมีจำนวน 1,650 คน ซึ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวนทั้งหมด 45 แห่ง จำแนกตามขนาดได้ดังนี้

- 1.1 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 31 แห่ง
- 1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 10 แห่ง
- 1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 330 คน ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการสุ่มตามชั้นตอน เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงดำเนินการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane') ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความ

คลาดเคลื่อนได้ร้อยละ .05 (บุญธรรม กิจปริดาภิรัฐ, 2535, หน้า 63) ได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา จำนวน 45 แห่ง และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้น (strata) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาดของสถานศึกษาตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 31 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 10 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 แห่ง หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีจับฉลากจากสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 6 ใน 6 ด้าน คือ 1. งานหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร 2. งานบริหารหลักสูตร 3. งานสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 4. งานวัดผลและประเมินผล 5. งานนิเทศภายใน 6. งานส่งเสริมวิชาการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 73 ข้อ

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเลือกประเด็นสำคัญที่กำหนดเป็นแบบสอบถาม แล้วร่างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของกรวิจัย โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความตรงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นและให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (index of item objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น กับผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (วิลโลทองแม, 2542, หน้า 161-162) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .96 ขึ้นไป ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

เมื่อได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและนำไปใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน คือ

1. ขอรับหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

2. ขอรับหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ไปยังสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูลของผู้บริการสถานศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดรหัสและลงรหัสข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ผลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้สถิติต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะ ของผู้บริหารและครู ผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่า ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2537, หน้า 85) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง	มีบทบาทมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง	มีบทบาทมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง	มีบทบาทปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง	มีบทบาทน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 หมายถึง	มีบทบาทน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยการทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) หรือ การทดสอบเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญของสถิติ จะนำมาทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ได้ผลสรุป ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มากที่สุดส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ด้านประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ด้านตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน และสังกัดอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางมากที่สุด

2. การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาจากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน 6 งาน คือ 1) งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) งานบริหารหลักสูตร 3) งานสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานนิเทศภายใน และ 6) งานส่งเสริมวิชาการ

2.1. การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่าผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในงานในแต่ละรายการก็พบว่ามีความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุด 3 อันดับแรกคือ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย และสนับสนุนให้ครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำเอกสารหลักสูตร ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

2.2. การบริหารงานบริหารหลักสูตรของผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในงานในแต่ละรายการก็พบว่ามีความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากทุกงาน โดยงานบริหารหลักสูตรที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ดำเนินการให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ส่วนงานบริหารหลักสูตรที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

2.3. การบริหารงานสื่อ นวัตกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในงานในแต่ละรายการก็พบว่ามีความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน รองลงมาเป็นการจัดหาสื่อเพื่อในการจัดการเรียนการสอน ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม

2.4. การบริหารงานงานวัดและประเมินผลของผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในงานในแต่ละรายการก็พบว่ามีความเกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุด 3 อันดับแรกคือ กำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย การวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพการดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียน และเน้นการวัดและประเมินผลหลายรูปแบบที่ควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ การวัดและประเมินผลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คือประเมินได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2.5. การบริหารงานส่งเสริมวิชาการ ของผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณางานในแต่ละรายการก็พบว่า มีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุดคือ สนับสนุนอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากรแก่งานส่งเสริมวิชาการ รองลงมาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการงานส่งเสริมวิชาการ ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ เข้าใจงานส่งเสริมวิชาการ ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการ

2.6. การบริหารงานนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนคติต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณางานในแต่ละรายการก็พบว่า มีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุดคือ จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา รองลงมาเป็นการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจากระบบนิเทศศึกษากับสถานศึกษาอื่น

2.7. การบริหารงานส่งเสริมวิชาการ ของผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อบทบาทโดยรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณางานในแต่ละรายการก็พบว่า มีเกณฑ์อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุดคือ สนับสนุนอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากรแก่งานส่งเสริมวิชาการ รองลงมาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการงานส่งเสริมวิชาการ ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ เข้าใจงานส่งเสริมวิชาการ ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการ

3. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนคติของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนใน 6 ด้าน ตามสมมติฐานของการวิจัย คือ เพศ ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนคติของผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผู้บริหารและครูเพศชายกับเพศหญิง มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวมและทุกงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูจำแนกตามตำแหน่ง ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กับกลุ่มครูผู้สอน ใช้สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวม หลักสูตร งานนิเทศภายใน งานส่งเสริมวิชาการ และงานวิชาการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า งานบริหารหลักสูตรมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานนิเทศภายในและงานส่งเสริมวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 ส่วนงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานสื่อและนวัตกรรม งานวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารและครูผู้สอน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครู จำแนกตามอายุ ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 30 – 40 ปี กลุ่มอายุ 41 – 50 ปี และกลุ่มอายุ 51 – 60 ปี ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในภาพรวมและทุกงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี กับกลุ่มอายุ 41 – 50 ปี มีทัศนคติต่อบทบาทการงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานสื่อและนวัตกรรม งานวัดผลและประเมินผล งานส่งเสริมวิชาการ และงานวิชาการในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี กับกลุ่มอายุ 51 – 60 ปี มีทัศนคติต่อบทบาทการงานบริหารหลักสูตร งานนิเทศภายใน งานส่งเสริมวิชาการ และงานวิชาการในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหาร และครูจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มมีประสบการณ์ 1 – 5 ปี กลุ่มมีประสบการณ์ 6 – 10 ปี กลุ่มมีประสบการณ์ 11 – 15 ปี และกลุ่มมีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในภาพรวม และทุกงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มมีวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี และกลุ่มมีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ใช้สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มวุฒิปริญญาตรี และกลุ่มวุฒิสองปริญญาตรี มีทัศนคติต่อบทบาทการบริหารงานสื่อและนวัตกรรม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งาน วัดผลและประเมินผล งานนิเทศภายใน งานส่งเสริมวิชาการ และงานวิชาการในภาพรวม ผู้บริหารและ ครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการบริหารงานของโรงเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการ ตามทัศนคติของผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสถานศึกษานขนาดกลาง กลุ่ม สถานศึกษานขนาดใหญ่ และกลุ่มสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่สังกัดในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อ บทบาทการบริหารงานวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงาน หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร งานบริหารหลักสูตร งานสื่อและนวัตกรรม งานนิเทศภายใน งาน ส่งเสริมวิชาการ และงานวิชาการในภาพรวม ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนคติต่อการบริหารงานของโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็น

รายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับกลุ่มสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตามความมุ่งหมาย 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นการศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และประการที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. บทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาจากทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน 6 งาน คือ 1) งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร 2) งานบริหารหลักสูตร 3) งานสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานนิเทศภายใน และ 6) งานส่งเสริมวิชาการ

1.1 ด้านงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะของบทบาทการบริหารงานหลักสูตรของโรงเรียนโดยระดับมาก เนื่องจากงานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ บุญชู, และคนอื่นๆ (2541, หน้า 74) ที่ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่าผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชิน ทดแทน (2546, หน้า 89) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติมาก อาจเป็นเพราะว่ามีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้บริหารจำเป็นต้องสนับสนุน และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ผู้บริหารจึงปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ

1.2 ด้านการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน โดยรวมมีระดับมากเมื่อพิจารณางานในแต่ละรายการก็พบว่ามีความถี่อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่โรงเรียนมีบทบาทสูงสุด 3 อันดับแรก คือ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย และสนับสนุนให้ครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำเอกสารหลักสูตร ส่วนรายการที่โรงเรียนมีบทบาทอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

1.2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีระดับของบทบาทมากเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าบริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา มีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการบริหารหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สจต อูรานันท์ (2535, หน้า 263) และธำรง บัวศรี (2542, หน้า 306) ที่ว่าควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรทักษะในการใช้หลักสูตร และเจตคติอันพึงประสงค์ของหลักสูตร การเตรียมครูผู้สอนเตรียมได้หลายวิธี เช่น การประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจ เรื่องนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโครงสร้างรูปแบบและกำหนดหลักสูตร ผู้วิจัยว่าการส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเรื่องสำคัญที่บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการส่งเสริมให้บุคลากร ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโครงสร้างรูปแบบ และข้อกำหนดหลักสูตรเพื่อแปลงหลักสูตรให้สู่การสอนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

1.2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากการจัดทำหลักสูตรผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2545ก, หน้า29) ว่าผู้สถานศึกษาต้องแสดงบทบาทในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดย การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อมองอนาคตว่าโลกและสังคมรอบๆจะเปลี่ยนแปลงได้ สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีวิสัยทัศน์โดยอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วม ชุมชน ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษาเป็นเรื่องสำคัญที่สถานศึกษาต้องร่วมมือกันกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย การจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อสร้างความร่วมมือและแนวทางร่วมกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

1.2.2. ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำหน้าที่แนะนำให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำเรียง ช่างแย้ม (2535, หน้า 14) ว่าการบริหารหลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ จะต้องจักให้มีการบริการแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และสังคมท้องถิ่นของตนจะได้เลือกเรียนรายวิชาที่เหมาะสมกับตนเองกรมวิชาการ(2545 ก, หน้า 29) ที่ว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ดอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งยังได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา แบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมแนะนำซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาความสามารถของ

ผู้เรียน ให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง ผู้วิจัย เห็นว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นสิ่งสำคัญผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทโดยการส่งเสริมให้ ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำหน้าที่แนะแนวให้กับผู้เรียน ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเจตนารมณ์ของ หลักสูตร

1.2.4. ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมี ระดับของบทบาทมาก เนื่องจากการจัดให้มีการเตรียมการเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพจากองค์กร ภายนอก และการจัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 มาตรา 50 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรา นิสะโสเก (2539, บทคัดย่อ) ที่ว่า การวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริม การสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด การนิเทศการศึกษา และการประชุมอบรมทางวิชาการ เป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาจะต้อง ดำเนินการ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหาร สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดทำมี คณะกรรมการการบริหารหลักสูตร และการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน เป็นการมุ่งหวังที่ต้องการให้ สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ได้มีการรับรองการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาจากองค์กร ภายนอก และเป็นที่ยอมรับของชุมชน

1.2.5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมี ระดับของบทบาทมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา เนื่องจากบทบาทสำคัญของผู้บริหารที่จะให้การใช้หลักสูตรดำเนินไปได้ ด้วยดีและประสบความสำเร็จจะต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ กรม วิชาการ (2545 ก, หน้า 27) ที่ว่า การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่ สถานศึกษาจะต้องมีการจัดทำแผนงาน โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม ในสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทในการเป็นผู้นิเทศ วางแผนการกำกับติดตามให้เป็นระบบ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2.6. ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมี ระดับของบทบาทมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดทำมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้อง ช่วยให้การใช้หลักสูตรดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น ผู้บริหารต้องช่วยสร้างความมั่นคงในอาชีพครูสร้างสรรค์ กำลังใจให้ครูเพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนานักเรียนให้เกิดการพัฒนาความมุ่งมั่นของหลักสูตร ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ (2545ก, หน้า27) ที่ว่าการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษานำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตร เพื่อที่จะทำให้มีการบริหารจัดการหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาว่ามีความเหมาะสมกับสถานศึกษาหรือไม่เพื่อที่จะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบในการนำหลักสูตรไปใช้ต่อไป

1.2.7. ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีระดับของบทบาทมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากผู้บริหารจะต้องมีส่วนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและสรุปผลการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า257-258) ที่ว่าการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมีจุดดีหรือจุดเสียตรงไหน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน ปรับปรุง ได้ถูกจุด ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพยิ่งขึ้น และยังเป็นการสร้าง ความเชื่อถือ ความมั่นใจและค่านิยมที่มีต่อโรงเรียนให้เกิดในหมู่ประชาชน ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การบริหารหลักสูตรดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.3. ด้านสื่อและนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานสื่อและนวัตกรรมอยู่ในระดับมากทุกรายการ เนื่องจากสื่อและนวัตกรรมมีความสำคัญเปรียบได้เป็นตัวเสริมในการเรียนการสอน เป็นทางเลือกในการเดินทางที่ทำให้ถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ บุญชู และคนอื่นๆ (2541, หน้า 74) ที่ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่าผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชิน ทดแทน (2546, หน้า 89) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในรายการ เรียนรู้ไปพร้อมๆ กับนักเรียนจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ มีระดับการปฏิบัติมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 หมวด 4 มาตรา 24(5) ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ เป็นผลให้ผู้บริหารมีความตระหนักส่งครูเข้ารับการอบรม สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์การสอน เทคนิควิธีสอน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.4. ด้านงานวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน มีระดับของบทบาทมาก เนื่องจากบทบาทผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2545ก, หน้า27) ที่ว่าผู้บริหาร

สถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมให้ครูผู้สอน นักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมาย เป้าหมายการวัดผลประเมินผลการเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่ออนาคตและสังคมรอบๆจะเปลี่ยนแปลงได้ สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีวิสัยทัศน์โดยอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษา

1.5. ด้านงานนิเทศภายใน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันมีระดับรวมมากทุกรายการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุเทพ บุญชู และคนอื่นๆ (2541, หน้า 80) ที่ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่าพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชิน ทดแทน (2456, หน้า 70) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ พบในด้านการนิเทศภายในของผู้บริหารส่วนใหญ่มีระดับปฏิบัติมากทุกรายข้อที่เป็นชนนี้ อาจเป็นเพราะการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีวัฒนธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุความมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการผลักดันช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ชารี มณีศรี (2538, หน้า 62-63) ได้กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่นิเทศ แนะนำและสนับสนุนส่งเสริมครู สร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน จึงเกี่ยวข้องทั้งงานบริการและงานนิเทศ โดยเฉพาะหน้าที่การนิเทศเป็นหน้าที่ที่ต้องทำด้วยความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน การทำหน้าที่แบบมีส่วนร่วมสนับสนุนการเรียนการสอน สร้างขวัญและกำลังใจ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การนิเทศที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารจึงมีความตระหนักในความสำคัญของกระบวนการนิเทศภายในเป็นอย่างดี และมีการปฏิบัติในต้นกระบวนการนิเทศภายในอยู่ระดับมาก

1.6. ด้านส่งเสริมวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะต่อบทบาทการบริหารงานส่งเสริมวิชาการ ของโรงเรียนโดยรวมมีระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การสนับสนุนอาคารสถานที่ งบประมาณ บุคลากรแก่งานส่งเสริมวิชาการสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 15-16) ที่ว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุน สรรหางบประมาณอำนวยความสะดวกในการเอื้อประโยชน์ในการจัดบริหารงานส่งเสริมวิชาการ

2. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยระดับของบทบาทแตกต่างจากครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ดูแล ฝึกระวังและจัดการให้สถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2543, หน้า 32) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอีกว่ามีหน้าที่ดูแล ฝึกระวังและจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการไปตามเป้าหมายปฏิบัติตามคำสั่งและควบคุมบุคลากรและทรัพยากรให้เป็นไปตามกฎระเบียบ เป็นผู้นำ

ทางด้านวิชาการ เป็นผู้กระตุ้นและชักนำให้กำลังคน เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรและเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรและเป็นผู้พัฒนาเป้าหมายใหม่ๆ ของสถานศึกษา โดยสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ และแสวงหาทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนการจัดการศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานด้านส่งเสริมวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญในด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะทำให้ทราบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีจุดเด่นจุดด้อยในส่วนใดบ้าง แล้วนำข้อมูลที่พบไปปรับปรุง หรือส่งเสริมให้หลักสูตรสถานศึกษา เหมาะสมกับสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

1.2 ครูผู้สอน ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในส่วนของการเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ควร ให้ความสำคัญในด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพิ่มขึ้น โดยการสรุปผลการนำหลักสูตรไปใช้ ทำการปรับปรุงและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แล้วรายงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้รับทราบ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาได้ดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีส่วนส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่จะทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งทางวิชาการมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1

2. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1